

ŠTÁTNA ŠKOLSKÁ INŠPEKCIA

úsek inšpekčnej činnosti

Staré grunty 52, 841 04 Bratislava 4

Správa

o stave zabezpečenia a realizácii celoslovenského testovania žiakov 9. ročníka v základných školách v školskom roku 2014/2015 v SR

Kontrola zabezpečenia a realizácie celoslovenského testovania žiakov 9. ročníka ZŠ v súlade s pokynmi vypracovanými Národným ústavom certifikačných meraní vzdelávania (ďalej NÚCEM) sa realizovala v **126** základných školách (ďalej ZŠ), z nich v **109** štátnych, v **15** cirkevných a v **2** súkromných. S vyučovacím jazykom slovenským bolo **113** škôl, s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským **12**, s vyučovacím jazykom maďarským **1** škola. Na základe požiadavky NÚCEM medzi kontrolované školy bolo zaradených 50 subjektov, ktorých spoľahlivosť zabezpečiť objektívne podmienky testovania žiakov bola spochybnená.

Testovania sa z celkového počtu **4 608** evidovaných žiakov 9. ročníkov zúčastnilo **4 197**, z nich **290** žiakov bolo so zdravotným znevýhodnením (ďalej ZZ). Neúčast' **116** žiakov na testovaní bola v školách zdôvodnená – žiak so ZZ s mentálnym postihom, pobyt v zahraničí, pobyt v liečebno-výchovnom sanatóriu alebo v nemocnici, iné zdravotné dôvody, reprezentácia SR. Neprítomnosť **3** žiakov bola zapríčinená záškoláctvom a dôvod neprítomnosti **2** žiakov nebol oznámený.

Riaditelia väčšiny škôl pristupovali zodpovedne k organizačnému zabezpečeniu testovania a k výberu **156** koordinátorov, **536** administrátorov i **18** asistentov pre žiakov so ZZ.

Zásielky testov boli do škôl doručené včas, boli neporušené a kompletne. Príčinou nedodania úplnej zásielky do 3 škôl bolo oneskorené zaslanie oznámenia NÚCEM-u o dodatočnom zaradení žiaka so ZZ do testovania alebo v zásielke chýbala bezpečnostná obálka na uloženie odpoved'ových hárkov k testu, v inej škole zásielka obsahovala len jeden obal s testami spoločne pre žiakov zaradených do 1. a 2. skupiny zdravotného obmedzenia.

Koordinátori vytvorili v školách pre testovanie žiakov primerané pracovné podmienky, zabezpečili úpravu **454** učební, pripravili zasadacie poriadky žiakov zadelených do skupín, vrátane zasadacích poriadkov žiakov so ZZ zaradených do skupín podľa stupňa obmedzenia a druhu postihnutia. V 11 z kontrolovaných škôl prebiehalo testovanie aj formou elektronického offline testovania vo vybraných skupinách žiakov. Organizačne bolo zabezpečené, nevyskytli sa žiadne skutočnosti, ktoré by mohli ovplyvniť jeho priebeh či objektivitu.

Otváranie testových zásielok prebiehalo za prítomnosti riaditeľa školy, školských administrátorov, niekde aj za prítomnosti nestranných pozorovateľov – zástupcov OŠ OÚ v sídle kraja (7) a zástupcov rady školy (29). Odporúčané časové harmonogramy otvárania testových zásielok boli v školách dodržané.

Administrácia testov prebiehala v súlade s určenými pravidlami a pokynmi v **85 %** škôl. Pracovné povinnosti v pridelených skupinách si administrátori zväčša zodpovedne plnili. V kooperácii s koordinátormi zabezpečili rozdanie testov, zber a uloženie zvyšných testov na bezpečné miesto, dodržali stanovený časový harmonogram testovania, zaistili zber a uloženie odpoved'ových hárkov do bezpečnostných obálok a na určené miesto u riaditeľa školy. Žiakom so ZZ umožnili v priebehu testovania využívať pomoc asistenta učiteľa, špeciálneho pedagóga, používať povolené kompenzačné pomôcky. Vo vyhradených priestoroch určených na oddych a relaxáciu žiakov i na chodbách v blízkosti tried, v ktorých prebiehalo testovanie, zabezpečili v školách stály pedagogický dozor. Priebeh administrácie

testu bol neočakávane mierne narušený v 2 školách Banskobystrického kraja, ale celkový harmonogram testovania narušený nebol.

V 19 subjektoch, čo predstavuje 15 % z celkového počtu kontrolovaných škôl, zistili školskí inšpektori v práci koordinátorov, administrátorov i v činnosti externého dozoru viaceré nedostatky (*neotvorenie obálky s testami pre žiakov so ZZ; nedodržanie stanoveného harmonogramu testovania; absencia zasadacieho poriadku žiakov v skupine; nedodržanie pokynov pre administrátora k administrácii testov; nezaistenie striedania ekvivalentných foriem testov; neuloženie nepoužitých testov na bezpečné miesto v škole; nezabezpečenie pedagogického dozoru na chodbách školy počas testovania a v triede určenej na oddych počas prestávok*).

Kontrolu priebehu testovania v jednotlivých skupinách zabezpečoval aj externý dozor, ktorý tvorilo 409 delegovaných učiteľov z iných základných či stredných škôl, niekde aj zástupcovia zriaďovateľov (3) alebo zástupcovia rady rodičov (8). Výber delegovaných učiteľov ojedinele nezodpovedal pokynom NÚCEM. K výraznejším zisteným nedostatkom v jednej škole patrilo zistenie, že delegovaní učitelia – externý dozor – neovládali vyučovací jazyk národnosti, a napriek tomu zabezpečovali objektivnosť testovania v predmete.

Závery

Vo väčšine kontrolovaných subjektov riaditelia škôl, koordinátori a administrátori postupovali pri príprave i samotnej realizácii testovania podľa príslušných pokynov, ktoré vypracoval NÚCEM. Počas administrácie testov zaznamenali školskí inšpektori v 19 školách aj také skutočnosti, ktoré poukazovali na menej dôsledný prístup koordinátorov, administrátorov i externého dozoru k organizácii a k zabezpečeniu rovnakých podmienok testovania pre všetkých žiakov. Riaditeľom škôl, v ktorých boli zistené nedostatky v príprave, v organizačnom zabezpečení a v realizácii externého testovania žiakov 9. ročníka základnej školy, boli Štátnou školskou inšpekciou uložené náležité opatrenia.

Odporúčania a podnety

Národnému ústavu certifikovaných meraní vzdelávania

- vložiť do Pokynov pre externý dozor požiadavku, aby pre školy s triedami s vyučovacím jazykom národnosti boli na zabezpečenie externého dozoru poverení učitelia ovládajúci vyučovací jazyk